

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 790/2022
04.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Весовић, адвокат из ..., против туженог Завода за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, Крагујевац, чији је пуномоћник Урош Петровић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1633/21 од 17.09.2021. године, у седници већа одржаној 04.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1633/21 од 17.09.2021. године и пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 303/20 од 01.03.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог о престанку радног односа на одређено време број ... од 02.09.2016. године, обавезе тужени да се тужилу врати на рад и да се утврди да је тужилца код туженог засновала радни однос на неодређено време, као и захтев тужиле за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове целог поступка у износу од 258.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 303/20 од 01.03.2021. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог о престанку радног односа на одређено време број ... од 02.09.2016. године и наложено туженом да тужилу врати на рад. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилца код туженог засновала радни однос на неодређено време што је тужени дужан да трпи. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 198.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1633/21 од 17.09.2021. године, одбијена је као неоснована жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је са туженим закључила уговор о раду на одређено време број .. од 06.12.2013. године, на период од два месеца почев од 06.12.2013. године на пословима ..., који је предвиђен Правилником о системизацији радних места код туженог. По истеку овог уговора тужени је са тужиљом сукцесивно закључио више уговора о раду на одређено време и анекса уговора о раду, за исте послове, и то у периоду од 04.02.2014. године до 05.09.2016. године. Последњи анекс уговора о раду на одређено време парничне странке су закључиле 04.08.2016. године којим је тужилци продужен радни однос на одређено време за период од 06.08.2016. године до 05.09.2016. године. Након коришћења сразмерног дела годишњег одмора за 2016. године, тужени је 02.09.2016. године донео решење о престанку радног односа којим је констатовано да тужилци радни однос престаје 05.09.2016. године због истека рока на који је заснован.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужилца на основу више сукцесивно закључених уговора о раду на одређено време, обављала код туженог исте послове који су систематизовани актом послодавца и који се обављају стално и континуирано, у трајању дужем од 12 месеци, па је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време применом одредбе члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 32/13). Код наведеног, поништено је као незаконито решење о престанку радног односа и обавезан тужени да тужилцу врати на рад. Тужилца је радни однос код туженог засновала пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, објављен у „Сл. Гласнику РС“, бр. 108/13, којим је одређено да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра 2015. године, због чега није имала својство новог лица са којим корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

По члану 37. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 54/09) који је био на снази у време закључења првог уговора о раду на одређено време,

прописано је да се радни однос заснива за време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла које траје одређено време и слично, за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци. Према ставу 2. и 4. истог члана прекидом из става 1. тог члана не сматра се прекид рада краћи од 30 радних дана, а радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време ако запослени настави да ради најмање 5 радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос.

Новелираном одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14 од 21.07.2014. године) прописано је да се уговор о раду може закључити на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1.), односно да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца (став 2.), да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом из става 2. (став 3.) и да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама тог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање 5 радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време (став 6.).

Законом о буџетском систему, чије су одредбе обавезујуће и за туженог, јер је корисник буџетских средстава, као и Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 108/13...103/15) који је ступио на снагу 07.12.2013. године, са каснијим изменама и допунама, чланом 27.е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Изузетно од става 34. овог члана, радни однос са овим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење министарства. Чланом 105. истог закона прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Имајући у виду наведене законске одредбе, на туженог се као корисника јавних средстава, поред Закона о раду примењује и Закон о буџетском систему чијим одредбама је прописана забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места. Ове одредбе су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време, а што следи из члана 105. Закона о буџетском систему. Полазећи од тога, у конкретном случају се имају применити одредбе Закона о буџетском систему, па како је Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему који је био у примени у време настанка спорног односа између странака било забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима уз сагласност надлежност органа владе и уз претходно прибављено мишљење министарства, чега у овом случају нема, нижестепеним пресудама је погрешно

примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев за преображај радног односа. Без значаја је чињеница да је тужила са туженим први пут засновала радни однос на одређено време 06.12.2013. године, један дан пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, а имајући у виду да је наведени закон био у примени у време настанка спорног односа, односно када је тужили престао радни однос 05.09.2016. године, као и у време када би применом одредбе члана 37. став 6. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14 од 21.07.2014. године) радни однос на одређено време могао да прерасте у радни однос на неодређено време.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је преиначио нижестепене одлуке и одбио као неоснован тужбени захтев.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154, 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП, припадају трошкови целог поступка у укупном износу од 258.000,00 динара и то за заступање од стране адвоката на 7 одржаних рочишта по 18.000,00 динара (укупно 126.000,00 динара) и на име састава две жалбе и две ревизије у износу од по 33.000,00 динара (укупно 132.000,00 динара), све према важећој Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката, у границама опредељеног захтева по врсти и износу трошкова.

На основу члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**